

[Aksel Larsen.]

der nu har hørt f. eks. hr. Per Federspiel, vil erkende, at ikke alene var det ikke nogen varm tilslutning, men det var lige akkurat det modsatte. Men så meget mere må jeg sige noget til regeringen og til ministrene.

Jeg takker handelsministeren for hans seneste definition af regeringens mening. Han siger, at det, man ønsker, er, at den nordiske union også kan blive en forberedelse til deltagelse i en bred europæisk løsning. Ja men hvis det er tilfældet, så er vi rørende enige; det er udmærket, hvis den nordiske union kan blive en forberedelse til en sådan deltagelse. Men det, ministeren sagde i den tale, han holdt på regeringens vegne i tirsdags, var noget andet. Jeg skal tillade mig at citere fra tidenden, sp. 3508:

„Det nordiske initiativ, som regeringen tog . . ., ændrer intet ved denne fundamentale danske handelspolitiske målsætning.“

nemlig at opnå medlemskab af fællesmarkedet.

Handelsministeren sagde videre:

„Formålet med det nordiske initiativ“ — altså dets eneste formål — „er at forberede de nordiske lande på deltagelse under den form, de hver for sig måtte ønske det, i et stort europæisk fællesmarked.“

Det er det, jeg kalder at lægge gift for det. Jeg forstår, at ministeren nu bakker ud af det, og det er jeg taknemlig for.

Jeg er bare ikke så sikker på, at statsministeren også bakkede ud af denne formulering. I hvert fald erklærede statsministeren i tilslutning til sine bemærkninger om, at det nordiske samarbejde skal være en integrerende bestanddel af vor europæiske handelspolitik, at det, det drejer sig om, er en udvidelse af fællesmarkedets medlemskreds. Ja men det ser altså ud til, at det, man skyder efter, stadig væk er, at Danmark og enkelte andre lande skal ind i fællesmarkedet, hvor man godt ved at Sverige ikke vil og ikke kan komme ind som fuldt medlem, og hvor man godt ved at Finland ikke vil ind. Det vil sige, at så får man et delt Norden, og så vil denne union, selv om den måske er blevet dannet, blive sprængt ved, at et eller to lande må gå ud af den for at komme ind i fællesmarkedet.

Statsministeren siger, at de nordiske

lande ikke ønsker ganske samme form for deltagelse i et bredere europæisk økonomisk samarbejde. Derom ved statsministeren ingenting. Men det ville være korrekt, hvis man i hans ord om et bredere europæisk økonomisk samarbejde måtte lægge, at dermed mener han fællesmarkedet, de seks. Det er nemlig rigtigt, at de nordiske lande aldeles ikke ønsker ganske samme form for deltagelse i eller tilknytning til det nuværende fællesmarked, Romunionen — men det er noget helt andet end et bredere europæisk økonomisk samarbejde. Det lader altså til, at det stadig væk er det, man har i tankerne.

Statsministeren siger henvendt til mig, at det ikke er rigtigt, at landene driver et udenrigspolitisk spil; men det har jeg overhovedet ikke talt om. Jeg har spurgt, om det ikke var sådan, at de skarpe divergenser, der er på enkelte detailområder, i virkeligheden dækker over, at der er en alvorlig divergens i baggrunden for det hele, nemlig om man skal stræbe efter at komme ind i fællesmarkedet eller ikke stræbe efter det. Det er det, jeg har sagt.

Så siger statsministeren, at initiativet jo blev taget på et tidspunkt, da Danmark, Norge og Sverige havde søgt tilknytning til fællesmarkedet. Dette er en sandhed, men det er ikke den fulde og hele sandhed. Det blev taget for et år siden på et tidspunkt, da ganske vist Danmark, Norge og Sverige havde henvendt sig til fællesmarkedet, men da man vidste, at der var lukket af. Det var derfor, initiativet kom.

Statsministeren taler om, hvorvidt Danmark vil være bundet af det nordiske samarbejde og derfor muligvis ikke kan komme ind i fællesmarkedet eller en anden europæisk sammenslutning, og i den forbindelse har han pludselig en tidstabel og mener, at i 1972 er der mulighed for, at der sker noget, men i hvert fald ikke før. Jeg er enig med ham i, at før sker der i hvert fald ingenting, og hvis der sker noget til den tid, bliver det altså påbegyndelse af forhandlinger, som efter de erfaringer, vi har, kan tage flere år, og så længe skal vi ikke vente på at gøre noget her i Norden. Men det, det drejer sig om, er, at hvis der kommer et bredere økonomisk samarbejde i Europa, vil det sikkert have en anden form end fællesmarkedet, og så er det naturligvis et spørgsmål, om ikke